

LASSI!

Lk 18,41—42; Jn 9,39—41

Jerikó külvárosának egy szegényes kapuján minden reggel csaknem ugyanabban az órában kijön egy ember. Nem tekint sem jobbra, sem balra — úgy is hiába —, csak jobbra fordul, felszegett fejjel, botját kissé előre tartva elindul. Egyenletes lépésekben halad, ismeri az utat, sokszor megjárta már, meg is számolta lépteit a kerek köig, amelyen ülni szokott. Meg is érkezett. Komótosan letelepszik a köre, kalapját ölébe teszi, s ha utas jár arra, maga elé tartja s kérő, könyörgő hangján szól: „Könyörüljenek a szegény vak kolduson“.

Így ül és könyörög minden napon, évek hosszú sora óta. Már ismeri a körülötte zúgó-zajgó életet. Cipők kopogásáról, paták dobbanásáról tudja, hogy ember vagy állat közeledik felé. Szekerek zörgéséről, kocsik tovasuhanó hangjáról tudja, hogy szegény vagy gazdag jár az úton. Mésziről megérzi a munkás verejtékszagát vagy előkelő nők illatát. Könnyen megkülönbözteti a könyörtelen szívű adakozók zsebében megcsörrenő pénzt, huncut pajkos gyerekek kezében megkoccanó kövek nesztét, mely ha kalapjába hull, egyformán szól: „Az Isten adjon ezerennyit helyette!“

Amíg így teltek a napok a körülötte zajló világ hangját figyelve, vagy a reá hulló csendben, sokszor sírt föl benne a lélek egy más világ után, amikor nemcsak zajokat hall, illatokat érez, hanem lát is. Mondják, milyen kék az ég, sötét az éj, ragyog a nap, csillog a harmat, szép a virág, de én még nem láttam ragyogó napsugárt, csillogó harmatcseppet, kék eget, sötét éjszakát. Istenem, milyen jó lenne egyszer látni — sírt föl benne a lélek. Néha felcsillant benne egy-egy reménysugár, hátha . . ., de ki is aludt hamar. Ő már csak alamizsnát várhat e világtól. Hallott ugyan egy emberről, aki meggyógyítja a sántát, bénát, visszaadja a vaknak látását, de ő hol találkozzon vele, vagy ha találkozik is, vajon meglátja-e őt, a nyomorult vak koldust?

Egyszer csak a nagy csendet, mely köréje telepedett, emberi hangok zaja verte föl és egyre jobban közeledett. A közel érkező emberektől tudakozódik: „mi dolog az?“. Megmondák pedig néki, hogy a Názáretbeli Jézus megy el arra“. Mintha villám ütött volna belé, egyszerre felszökött, a rongyos kalap leesett öléből, a néhány garas csörögve gurult szanaszét. Arcát a zaj irányába fordította, kezét magasra tartotta és hangosan kiáltva mondván: „Jézus, Dávidnak fia, könyörülj rajtam!“. Akik

pedig elől mentek, dorgálák őt, hogy hallgasson el, de ő annál inkább kiálta: „Jézus, Dávidnak fia, könyörülj rajtam!“. Jézus magához viteti és megkérde őt, mondván: „Mit akarsz, hogy cselekedjem veled?“ Az pedig monda: Uram, hogy az én szemem világa megjöjjön. És Jézus mondta néki: Láss; a te hited téged megtartott“. És azonnal megjöve annak szeme világa.

A János evangéliuma kilencedik fejezete egy ehhez hasonló gyógyítást ír le, de a vak meggyógyulásával a történet nem ér véget. Azt hinnők, hogy az emberek együtt örülnek a meggyógyult beteggel, de lám, a farizeusok kárhoztatják Jézust, mert szombat napon gyógyított és a meggyógyult embert is arra akarják rábírní, hogy vallja ő is bűnösnek. A meggyógyult azonban így felelt: Hogy bűnös-e, nem tudom. Egyet azonban tudok, hogy noha vak voltam, most látok. „Pedig tudjuk, hogy az Isten nem hallgatja meg a bűnösöket, hanem ha valaki istenfélő, és az ő akaratát cselekszi, azt hallgatja meg“. A farizeusok ezért kiveték őt. Jézus, amikor meghallotta ezt, a következőket mondotta: „Ítélet végett jöttem én e világra, hogy akik nem látnak lássanak; és akik látnak, vakok legyenek“. A farizeusok kérdésére, hogy ők vakok-e, ezeket mondja: „Ha vakok volnátok, nem volna bűnötök; ámde azt mondjátok, hogy látunk: azért a ti bűnötök megmarad.“

Figyeljétek-e, milven mélyvértelmű szavak ezek? Sokszor elolvastam és elgondolkoztam felette, hogy megértsem. Előttetek egy történettel kívánom megvilágítani. Bálint Tibor „Családi ház kerttel“ című írásában olvastam: Két ember, két különböző helyről, kórházba került. Egyiknek zöld, a másiknak szürke hálvog volt a szemén, nem láttak. Egymás mellé került a kórházi ágyuk. Sokat beszélgettek származásukról, családjukról, sorsukról, foglalkozásukról, és eközben kiderült, hogy mennyi hasonlóság van az életükben. Jóbarátok lettek. Elhatározták, hogy ha fölgyósvulnak és hazamennek majd levelezni fognak, egymást fölkeresik. Csaknem egyszerre operálták és gyógyulás után egyszerre vették le a szemükről a kötéseket. Boldogok voltak, hogy látnak. De látták, hogy az orvos egyiket gondosabban ápolja, kötözi, mint a másikat. A másiknak több látogatója van és így tovább, addig, hogy egymásra kezdtek irigyek lenni, neheztelni. Egvre ritkább lett a beszélgetés, annyira, hogy amikor kibocsátották, még el sem búcsúztak egymástól. Amikor elolvastam ezt a történetet, egyszerre megvilágosodtak Jézus szavai: „Ha vakok volnátok, nem volna bűnötök; ámde azt mondjátok, hogy látunk: azért a ti bűnötök megmarad.“

Nemrég Székelyudvarhelyen az egyik utcában, egymásba karolva, kedélyesen csevegve két világtalan jött szembe velem. Arcukon ott feszült a minden pillanat veszély lehetősége, de ezt mintegy feloldotta egy belső tisztaságból fakadó s arcukra kirazolódó érzés. Az élet ezernyi kfsértése elkerülte lelküket. Amint tovább mentek, a körülöttem lévő világra figyeltem. Egy ember sóvár tekintettel bámulta a fényes, gazdag

kirakatokat. A másik irigy tekintettel kísérte a fényes, külföldi kocsi-
ban tovaszáguldó barátot. Egy megtört öreg, irigy szemmel figyelte a
gondtalanul fecsegő fiatalok társaságát. Arra gondoltam, hogyha Jézus
itt lenne, látva ezeket, most is elmondaná: „Ha vakok volnátok nem
volna bűnötök“.

Míg lelkem fölitta Jézus szavait, gondolatban túlmentem az utcán, a
városon, az országhatáron s magam előtt láttam az embereket: fehéret,
feketét, sárgát, akik gyűlölettel nézték egymást, mert más a színük.
Láttam embereket, más és más nyelven beszéltek, s mert nem értették
egymást, rosszat sejtettek beszédükben s kételkedve, gyűlölködve hallgatták
egymást. Láttam embereket, kiknek más a hitfelfogása, más a gondol-
kozása, más a véleménye s ezért haragudtak egymásra. Ezért rágalmaz-
zák, ezért üldözi egyik a másikat, s arra gondoltam: Istenem, mennyi
vak ember, mennyi lelki vak van a világon, akik nem látják meg az
emberben az embert, a testvért, az istengyermekeket, hogy szegény és
gazdag, öreg és fiatal, fehér és fekete, más hitet valló és másként gon-
dolkozó mind-mind ember és testvér. Jött hogy elkiáltsam magam, mint
Jézus a vak Barthimeusnak: Láss!

Nem mondok újat, ha azt mondom, századunkban ennek az ország-
nak a népe nem élt át ilyen terhes, nehéz időket, mint ma, gazdasági,
társadalmi, erkölcsi vonatkozásban egyaránt. Meglazultak az erkölcsök,
felelőtlennek váltak az emberek mások, különösen intézményeink bajai
iránt. Az önérdék-hajhászás irányítja, mozgatja cselekedeteiket, szaba-
dosság uralkodik a társadalom minden rétegében, nincs semmi se, ami
szent volna az emberek előtt; feje tetejére fordult körülöttünk és ben-
nünk minden. Én ebben a helyzetben mondom, hogy ez nem lehet így
sokáig, itt rendnek kell lennie, mert nem csak nehéz idő ez, hanem nem
volt még ilyen sorsdöntő, jövőt meghatározó idő, mint ez a mostani. Fel
kell ismernünk az irányt, az utat, merre kell haladnunk. A ma Jézu-
sainak oda kell állaniok a vak világ elé és bele kell kiáltaniok az élő
lelkiismeretbe Jézus szavát: Láss!

Láss! Figyelmeztetni az ország nagyjait: minisztereket, parlamente-
reket, hogy egy ország népe néz reátok és vár tőletek: kenyeret, békét,
törvényességet, jogot, biztos holnapot.

Láss! Figyelmeztetni az egyházak lelki és világi vezetőit, hogy nem
elég csak beszélni erkölcsről, felelősségről, áldozatosságról, naponként
bizonyosságot kell tenni róla, teljesíteni az apostol intelmét; Állj elő alkal-
mas és alkalmatlan időben, hirdesd az igét, ints, fedj, buzdíts béketü-
réssel, mert nem csak az emberek, de Isten is számon kér tőled.

Láss! Figyelmeztetni a politikai pártok és szervezetek vezetőit, hogy
ne a rágalomhadjárathban, a visszavonásban, de az összefogásban legyenek
nagyok és példaadók.

Láss! Figyelmeztetni, kire Isten a mezőket bírta, s nemcsak önmaga,

de milliók kenyerét kéri számon, hogy ne álljon tétován, hanem szántson új vetésnek új szántást, új ugarat.

Láss! Figyelmeztetni a hitük, nyelvük, világnézetük miatt egymást gyűlölőket, hogy ne átkozzák és gyűlöljék egymást, hiszen: Dunának, Oltnak egy a hangja, magyar, román, szláv bánat mindig egy bánat marad.

Láss! Figyelmeztetni a szülőföldet könnyen odahagyni akarókat, hogy „El ne hagyd az ősi házat, el ne hagyd az ősi telket, hol a csűrön késő ősszel gólyamadár kelepelget“, hogy vigyázz, mert „pusztulunk, veszünk s mint oldott kéve, széthull nemzetünk“.

Ebben a sorsdöntő, jövőt meghatározó időben, a jelen és jövő közt tátongó mély szakadék szélén nem lehet vakon bolyongani. Meg kell találni azt a szakadékot átívelő hidat, mely ebből a bizonytalan jelenből egy biztos, boldog jövőbe átvezet. Erre a tisztán látásra vezéreljen minket a gondviselő Isten, hogy általa legyen számunkra itt e földön boldogság és Neki dicsőség, mindörökké. Amen.

Szabó Zoltán

MEGLÁTNI AZ ISTENT

Jób 42,5; ApCsel 17,27—28

Athén ma milliós nagyváros. Ott terül el az Akropolisz, a fellegvár körül. A városnézőnek, első pillanatra, úgy tűnik, hogy a város a 20. század alkotása, de aki valamelyest is jártas a történelemben, az tudja, hogy ez a város több évezredes múltra tekint vissza. Évezredekkel ezelőtt Athén a gondolkodás, a filozófia, a tudomány, a művelődés, a művészetek, az építkezés egyik legfontosabb központja volt. Ezért keresi fel ma sokszáz, sokezer turista, hogy megnézze múzeumait, amfiteátrumait, vízvezetékét, egykori templomait. Az Athént megtekintő ember számára azonban ma is a legjelentősebb látnivaló az Akropolisz, amely ott helyezkedik el a város szívében, fölében emelkedve annak. Itt a fellegváron van az a kicsiny térség, amelyet Areopagusznak neveznek s amelyből, mint egy hatalmas, természetalkotta szószék emelkedik ki az a márvány-sziklatömb, amelyen közel kétezer évvel ezelőtt Pál apostol először hirdette a városban Jézus tanítását, az evangéliumot. Mivel tudta, hogy az athéni emberek elsősorban a gondolkodás emberei, annak megfelelően, úgy fo-